

yleiset rakennukset

MRa 53§ 1-3 mom.

”Työtiloja sisältävän rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee työn luonne huomioon ottaen huolehtia siitä, että myös 1 momentissa tarkoitetuilla henkilöillä on tasa-arvon näkökulmasta riittävät mahdollisuudet työntekoon.”

TYÖPAIKKARAKENNUKSET

Työtilat suunnitellaan esteettömiksi työn luonne huomioon ottaen (työn liikkuvuus, raskaus, vaarallisuus).

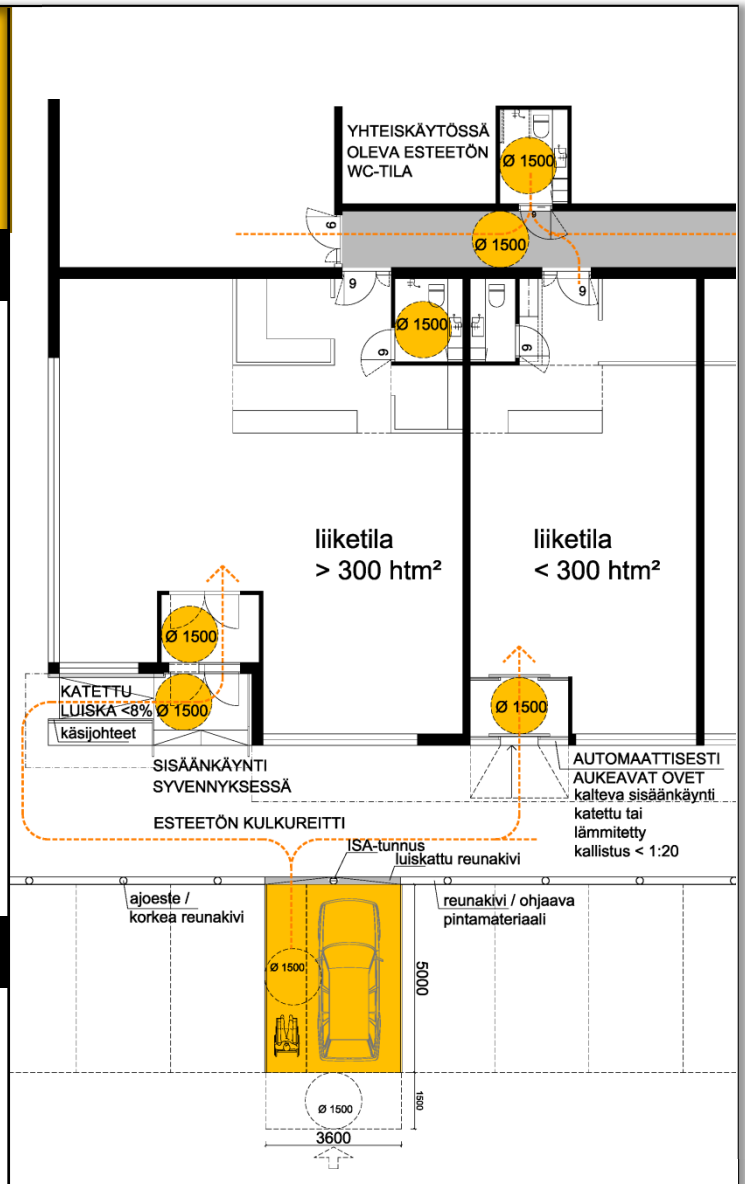
- tuotantorakennukset:
 - jos kaksikerroksisen tuotantorakennuksen toisessa kerroksessa on toimistotilaa alle 100 htm² ja sisääntulokerroksessa on vastaavia liikkumisesteiselle soveltuvia tiloja, ei hissien rakentamista vaadita (esitettävä kuitenkin hissivaraus)
 - > esteettömään sisääntulokerrokseen sijoitetaan työturvallisuuslain mukaiset yhteiset tilat (vrt. henkilöstötilat)
- toimistorakennukset:
 - toimistotilat suunnitellaan aina esteettömiksi
 - kaksikerroksisessa toimistorakennuksessa tulee olla hissiyhteys kerrostasojen välillä (huomioitava työntekijöiden ja asiakkaiden liikkuminen)
 - huomioitava myös asiakkaiden esteetön toimiminen
- kulkuväylien ja oviaukkojen mitoitus RakMk F1 mukaan

HENKILÖSTÖTILAT

Henkilöstötiloja ovat puku-, vaatteiden säilytys-, pesu-, wc-, ruokailu-, lepo- sekä odotustilat (myös ensiaputila).

- määräysten mukaisten sosiaalityötilojen tulee olla liikkumisesteiselle soveltuvia
 - muuntojoustavassa liiketilassa, jonka pinta-ala on alle 300 htm² ja työntekijöitä on alle 5 hlöä, tulee olla vähintään esteetön wc-varaus
 - rakennuksessa sijaitsevat erilliset työ-, palvelu- ja liiketilat voivat käyttää yhteisiä liikkumisesteisille soveltuvia wc- ja sosiaalityötiloja, jos ne on sijoitettu yleisiin tiloihin ja niihin on esteetön ja kohtuullinen matka työpaikalta (< 20m wc-tilaan, < 50m sosiaalityötilaan)
 - alle 1000htm² myymälätiloissa henkilökunnan esteettömänä wc-tilana voi toimia myös yleisön käyttöä oleva esteetön wc-tila (ei kuitenkaan sosiaalityötilana)
- henkilöstötiloihin tulee olla helppo ja esteetön kulkuyhteys ilman kiertoteitä

Työturvallisuuslaki (738/2008)
 Valtioneuvoston asetus työpaikkojen turvallisuus- ja terveellisyysvaatimukset (577/2003)
www.tyosuojelu.fi (työpaikkaa koskevat vaatimukset)
 RT 94-10969 Pysyvien työpaikkojen puku-, pesu- ja wc-tilat (2009)

RakMk F1 Esteetön rakennus, 3.4.1 Määräys:
 Hotellirakennuksissa ja muissa vastaavissa majoitusrakennuksissa sekä rakennuksissa, joissa on hoito- ja huoltopalveluiden ohella myös majoitustiloja, tulee tarpeen mukaan olla pyörätuolin ja pyörällisen kävelytelineen sekä avustavan henkilön tilantarpeen mukaan mitoitettuja majoitustiloja.”

MAJOITUSTILAT

- suunnitellaan esteettömiksi kuten palvelurakennukset (RakMk F1 3.4)
- sisäänkäynnin, yhteistilojen ja kulkureittien tulee olla esteettömiä
- osan majoitushuoneista tulee olla liikkumisesteisille soveltuvia:
 - esteetön oviympäristö ja hygieniatila, riittävä mitoitus, tukikäteet, huomioitu ulottuvuus
- liikkumisesteisille soveltuvat huoneet suositellaan sijoitettavaksi:
 - lähelle hissiä ja sisäänkäyntiä
 - jokaiseen majoituskerrokseen
 - suositellaan ainakin yhtä le-huoneeseen yhdistettävää avustajan huonetta
- kaksikerroksisissa majoitustilarakennuksissa hissiyhteys

yleiset rakennukset

Maankäyttö ja rakennuslaissa ja -asetuksessa sekä Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksissä ja ohjeista on kattavasti määritelty hallinto- ja palvelurakennusten sekä liike- ja palvelutilojen esteettömyys (**RakMk F1 Esteetön rakennus**). Oulun rakennusvalvonta on laatinut määräyksiä täydentäviä ohjeita, joilla pyritään yhtenäiseen käytäntöön esteettömässä rakentamisessa.

MRa 53§ 3 Liikkumisesteetön rakentaminen

”Hallinto- ja palvelurakennuksen sekä muussa rakennuksessa olevan sellaisen liike- ja palvelutilan, johon tasa-arvon näkökulmasta kaikilla on oltava mahdollisuus päästä, sekä näiden rakennuspaikan tulee soveltua myös niiden henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua tai muutoin toimia on rajoittunut.”

HALLINTO- JA PALVELURAKENNUKSET

Hallinto- ja palvelurakennusten tulee olla kaikkien saavutettavissa ja esteettömästi suunnitellut.

Esteettömyyden tulee olla osa kokonaissuunnitelmaa.

- pääsisäänkäynti helposti saavutettava ja hahmotettava
 - selkeästi erotettu julkisivusta (syvennys, kontrastierot)
 - suositellaan automaattiovia, kynnyksetön kulkuaukko
 - riittävä valaistus siirryttäessä päivänvalosta sisätiloihin, häikäisemättömät pinnat
 - varataan tilaa myös saattoliikenteelle
 - le-autopaikalta esteetön ja mahdollisimman lyhyt kulkuyhteys sisäänkäynneille (etäisyys < 10m)
- asiakaspalvelutiloissa tulee huomioida liikkumis- ja toimimisesteisille soveltuva mitoitus ja saavutettavuus
 - keskeinen sijainti ja selkeä opastus
 - palvelutiskin korkeus
 - hyvä kuunteluympäristö, induktiosilmukka
 - valaistus ja häikäisemättömyys
- suositeltava le-autopaikkojen määrä:
 - 1 LE-AP ≤ 15 ap
 - 2 LE-AP / 15 – 50 ap
 - + 1 LE-AP / alkava +50 ap

RakMk F1 Esteetön rakentaminen 3.2.1

”Pyörätuolin ja pyörällisen kävelytelineen avulla liikkuvien käytävissä tulee olla tarpeelliseksi katsottava määrä sekä itsenäisesti toimiville että avustettaville liikkumisesteisille mitoitettuja ja varustettuja wc- ja pesutiloja. Tilat on varustettava liikkumisesteisen tunnuksella ja niiden tulee olla sijoitukseltaan käyttäjän tai avustajan sukupuolesta riippumattomia. Tällaisiin tiloihin tulee olla pääsy suoraan aulasta, käytävästä tai muusta vastaavasta tilasta.”

- wc-tilat sijoitetaan keskeisesti ja osan niistä tulee olla esteettömiä (molemminpuolisen wc-tilan sijaan suositellaan kahta yksipuolisesti käytettävää, sukupuolineutraalia wc-tilaa peilikuvina)
- käyttöturvallisuuteen liittyviin määräyksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota:
 - molemminpuoliset käsijohteet luiskiin ja portaisiin
 - yleisten sisätilojen porrasmitoitus: nousu < 160, etenemä < 300 mm

RAVINTOLAT JA KAHVILAT

Asiakastilojen ja osan wc-tiloista tulee soveltua liikkumis- ja toimimisesteisille.

- yli kaksikerroksissa rakennuksissa hissiyhteys
 - esteettömien wc-tilojen ohjeellinen lukumäärä / asiakaspaikka uudisrakennuksissa:
 - alle 50 asiakasp. yksi esteetön, wc-tila (sukupuolineutraali)
 - 50-200 kaksi esteetöntä wc-tilaa
 - 200 -> tapauskohtaisesti
- (Huom! Wc:n ovi ei saa avautua suoraan yleisötilaan)

KOKOONTUMISTILAT JA KATSOMOT

RakMk F1 Esteetön rakentaminen 3.3.1

”Katsomoiden, auditorioiden, juhla-, kokous- ja ravintolasalien, opetussalien ja -luokkien ja vastaavien kokoontumistilojen on sovelluttava myös liikkumis- ja toimimisesteisten käyttöön. Näihin tiloihin asennetussa äänentoistojärjestelmässä tulee olla myös tele-/induktiosilmukka tai muu äänensiirtojärjestelmä. Milloin kokoontumistila on varustettu kiinteillä istuimilla, pyörätuolipaikkoja on sijoitettava liikkumisesteettömien sisääntuloväylien mukaan eri istuinriveille”

Kokoontumistiloja ovat mm. kerhotilat, kirkot, luentosalit, auditoriot, teatterit ja urheiluhallit.

- suunnitellaan esteettömiksi kuten palvelurakennukset
- auditorioissa tulee olla esteetön pääsy puhujan paikalle ja auditorion etu- ja takaosaan (huomioitava eri katseluetäisyydet, hyvä katselusuunta)
- tilat varustetaan kuulovammaisia varten kiinteällä tele/induktiosilmukalla tai siirrettävällä induktiosilmukalla (pienemmät tilat)
- esteettömiä wc-tiloja on varattava tilan käyttäjämäärä ja toiminnan luonne huomioon ottaen tarpeellinen määrä
- kerrostasojen välillä esteetön kulkuyhteys ja yli kaksikerroksisissa rakennuksissa hissiyhteys

RakMk F1 Esteetön rakennus, ohje:

”Esteettömän liikkumis- ja toimimisympäristön perusteista ja käyttötarkoitukseltaan erilaisten tilojen soveltuvuudesta vammaisten ja vanhusten käyttöön annetaan ohjeita **RT-ohjekortistossa**.”